



31.5.2017

OPINIA

Komisji Handlu Międzynarodowego

dla Komisji Spraw Zagranicznych

zawierająca projekt rezolucji nieustawodawczej w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii, umowy o dialogu politycznym i współpracy między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Kuby, z drugiej strony
(2017/2036(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Reimer Böge

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Handlu Międzynarodowego zwraca się do Komisji Spraw Zagranicznych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem przyjmuje początek nowego etapu w stosunkach UE–Kuba – również w zakresie dwustronnego handlu – nastąpił wraz z podpisaniem przez Kubę, UE i jej 28 państw członkowskich umowy o dialogu politycznym i współpracy (PDCA); zauważa, że PDCA – pierwsza w historii umowa pomiędzy UE i Kubą – ustanawia nowe ramy prawne dla tych stosunków i zawiera rozdział dotyczący handlu i współpracy w zakresie handlu i celu stworzenia przewidywalnych i przejrzystych warunków dla lokalnych i europejskich podmiotów gospodarczych; podkreśla, że umowa ta może oznaczać nowe perspektywy i zobowiązania dla obu sygnatariuszy, również w zakresie dwustronnego handlu; zauważa, że 22 państwa członkowskie podpisały umowy dwustronne z Kubą, pomimo wdrożenia wspólnego stanowiska z grudnia 1996 r.;
2. zwraca uwagę, że chociaż PDCA została podpisana w grudniu 2016 r., zacznie obowiązywać tymczasowo dopiero wówczas, gdy Parlament Europejski wyrazi na to zgodę; popiera długotrwałą praktykę, potwierdzoną również przez komisarz Cecilie Malmström podczas jej przesłuchania w dniu 29 września 2014 r., zgodnie z którą postanowienia umowne dotyczące handlu i inwestycji w umowach o znaczeniu politycznym tymczasowo nie obowiązują dopóki Parlament Europejski nie wyrazi zgody; wzywa Radę, Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych do kontynuowania i stosowania tej praktyki do wszystkich umów międzynarodowych związanych z działaniami zewnętrznymi UE, kiedy odnoszą się do kwestii związanych z handlem, tak jak ma to miejsce w przypadku PDCA;
3. zwraca uwagę, że istnieją niespójności między kubańską konstytucją a zasadami określonymi w art. 1 PDCA;
4. zauważa, że UE jest głównym partnerem eksportowym Kuby i jej drugim co do wielkości partnerem handlowym, jak również jej największym inwestorem zagranicznym; zwraca uwagę, że polityka handlu zagranicznego UE nie przewiduje żadnych preferencji handlowych dla Kuby, oraz że stosowane będą unijne stawki celne, zgodnie z powiadomieniem Światowej Organizacji Handlu (WTO); przypomina, że w wyniku reformy ogólnego systemu preferencji UE (GSP) ze stycznia 2014 r. Kuba utraciła preferencje handlowe w zakresie wywozu do UE, ponieważ osiągnęła kategorię kraju o wyższym średnim dochodzie (UMIC) i przestała spełniać kryteria dopuszczalności; podkreśla ponadto, że handel nadal stanowi zaledwie niewielką część gospodarki kubańskiej, w której eksport i import wynoszą łącznie 26,4 % PKB;
5. podkreśla, że filar PDCA dotyczący handlu i współpracy w zakresie handlu nie przewiduje żadnych preferencji handlowych dla Kuby; przypomina, że filar ten obejmuje współpracę celną, ułatwienia w handlu, własność intelektualną, środki sanitarne i fitosanitarne, bariery techniczne w handlu, towary tradycyjne i rzemieślnicze, handel i zrównoważony rozwój, współpracę dotyczącą ochrony handlu, reguły pochodzenia i inwestycje;
6. sugeruje zbadanie przyszłych możliwości włączenia Kuby do umowy o partnerstwie

gospodarczym CARIFORUM-UE, która zawiera szereg odrębnych i przydatnych rozdziałów poświęconych współpracy handlowej i która umożliwiłaby Kubie dalszą integrację regionalną;

7. zauważa, że Kuba jest członkiem WTO i w związku tym podkreśla konieczność przestrzegania podstawowych zasad Światowej Organizacji Handlu, takich jak ułatwienia w handlu, umowy dotyczące barier w handlu, środki sanitarne i fitosanitarne oraz instrumenty ochrony handlu;
8. wzywa Kubę do ratyfikacji umowy WTO o ułatwieniach w handlu, która weszła w życie w lutym 2017 r.; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie na Kubie Komitetu ds. Ułatwień w Handlu i w tym kontekście wzywa Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych do zapewnienia mu wsparcia technicznego;
9. zauważa, że współpraca celna jest kluczowym obszarem, który wymaga rozwoju, aby odpowiedzieć na ważne wyzwania, takie jak m.in. bezpieczeństwo granic, zdrowie publiczne, ochrona oznaczeń geograficznych, walka z podrabianiem towarów i walka z terroryzmem; wzywa Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych do udzielenia pomocy technicznej i finansowej oraz do ustanowienia za obopólnym porozumieniem instrumentów dwustronnych, aby wesprzeć Kubę we wdrażaniu środków służących ułatwieniom w handlu oraz usług informacyjnych;
10. zwraca uwagę, że współpraca UE z Kubą została wznowiona w 2008 r. i objęta Instrumentem Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju; zauważa, że wsparcie finansowe UE zostało już przeznaczone na sektory odpowiadające priorytetom krajowym, takim jak wsparcie zrównoważonej modernizacji gospodarczej i społecznej oraz inne środki wsparcia; odnotowuje, że Kuba uczestniczy również w programach regionalnych, takich jak AL-Invest, promujących umiędzynarodowienie MŚP; wzywa Komisję do przedstawiania sprawozdań na temat realizowanych projektów oraz do udzielania Parlamentowi istotnych informacji na wszystkich etapach procedury;
11. zwraca uwagę, że wciąż pozostało wiele do zrobienia w celu poprawy klimatu biznesowego, aby stymulować wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu i dobrobyt na Kubie oraz wzmocnić handel i zagraniczne stosunki inwestycyjne; podkreśla, że to samo dotyczy modernizacji kubańskiego systemu gospodarczego, w oparciu o decyzję podjętą przez obywateli Kuby, w obrębie liberalizacji handlu np. w infrastrukturze i przemyśle rolno-spożywczym, bezpośrednich inwestycji zagranicznych przykładowo w sektorze turystycznym, uznania prawnego i pewności prawa zarówno dla podmiotów prywatnych, jak i publicznych, utworzenia przestrzeni do zakładania i prowadzenia w pełni niezależnych przedsiębiorstw, w tym MŚP, dywersyfikacji eksportu, inwestycji gospodarczych i finansowych oraz transakcji, innowacji technologicznych, prywatnego zatrudnienia i ogólnie swobód gospodarczych, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokich standardów w dziedzinie prawa pracy, standardów społecznych, ochrony środowiska i w zakresie praw człowieka; podkreśla, że powinno to prowadzić do umożliwienia państwu przewyciężenia niedoboru towarów i usług, oraz stopniowo prowadzić do swobodnego rozwoju przestrzeni społecznej, współistnienia oraz korzystania z technologii i łączności; podkreśla, że należy ulepszyć prawa własności prywatnej, aby wesprzeć prywatne inicjatywy, takie jak tzw. cuentapropistas (osoby samozatrudnione), gdyż są one korzystne dla gospodarki kraju; podkreśla także znaczenie wspierania MŚP; zwraca się do

powołanych w przyszłości podkomitetów ds. współpracy o przeanalizowanie potencjalnych działań, które należy podjąć, oraz wzywa Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych do regularnego składania Parlamentowi sprawozdań z podejmowanych w związku z tym inicjatyw;

12. odnotowuje środki podjęte przez rząd Kuby w ostatnich miesiącach oraz przyjęcie przez stronę kubańską w sierpniu 2011 r. wytycznych dotyczących polityki społecznej i gospodarczej, które sprzyjają swobodzie przedsiębiorczości i ogólnej liberalizacji gospodarczej; zachęca władze do dalszego promowania zrównoważonej gospodarki, aby zwiększyć nadal bardzo ograniczoną swobodę gospodarczą, handlową i inwestycyjną w kraju; podkreśla znaczenie państwa prawa i wagę zapewnienia państwu pewności prawa, przejrzystości regulacyjnej, dobrych rządów, mniejszej biurokracji i stabilności gospodarczej; zwraca uwagę, że rozwój przepisów zachęcających do znaczących inwestycji zagranicznych na rzecz poprawy fizycznej i technologicznej infrastruktury oraz budowy konkurencyjnego systemu produkcji na Kubie będzie wymagał zastosowania wielu innych środków gospodarczych i finansowych; podkreśla, że jednym z nadrzędnych celów PDCA jest wspieranie dywersyfikacji gospodarki Kuby oraz promowanie odpowiedniego klimatu biznesowego i przedsiębiorczości;
13. podkreśla, że kubańska gospodarka jest wysoce zależna od znacznych subsydiowanych dostaw ropy naftowej z Wenezueli oraz zewnętrznego wsparcia, takiego jak przekazy pieniężne od Kubańczyków żyjących za granicą;
14. zwraca uwagę na potrzebę dywersyfikacji wywozu z Kuby, tak by obejmował również inne produkty niż te tradycyjnie wywożone, oraz wzywa Komisję do tworzenia jednostek ad hoc odpowiadających za handel, aby umożliwić wymianę najlepszych praktyk i przekazać kubańskim eksporterom wiedzę wymaganą do poprawy dostępu towarów do rynku UE;
15. z zadowoleniem przyjmuje ratyfikację przez Kubę wszystkich ośmiu głównych konwencji MOP i wzywa do zobowiązania się do ich szybkiego wdrożenia; stanowczo wzywa Kubę oraz wszystkie państwa, z którymi podpisała lub negocjuje umowy, do ratyfikacji i przestrzegania przepisów Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) i programu godnej pracy oraz do zdelegalizowania wszystkich form wyzysku pracowników; zauważa, że istnieją obszary, w których prawa socjalne i pracownicze są zagrożone, np. procedury rekrutacyjne w kubańskich przedsiębiorstwach państwowych i praktyki polegające na konfiskacie wynagrodzenia w sektorze turystyki; w tym kontekście podkreśla, że należy objąć wszystkich pracowników podstawowymi prawami pracowniczymi oraz odpowiednią ochroną socjalną zgodnie z konwencjami MOP, a także wzywa obie strony do zainicjowania prac w tym kierunku zgodnie z art. 38 umowy o dialogu politycznym i współpracy;
16. przypomina o wieloletnim programie indykatywnym dla Kuby na lata 2014–2020 oraz jego znaczeniu dla procesu reform, jak również dla zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego; podkreśla również, że wszystkie grupy tworzące społeczność wiejską na Kubie powinny korzystać z 50 mln EUR unijnych środków finansowych przewidzianych dla sektora rolnictwa, biorąc pod uwagę, że wydajność kubańskiego rolnictwa utrzymuje się na niskim poziomie;
17. z zadowoleniem przyjmuje rolę Światowej Organizacji Celnej, która udziela

strategicznego wsparcia Głównemu Urzędowi Celnemu Republiki Kuby (Aduana General de la República, AGR) w ramach programu Mercator, aby ocenić gotowość do wdrożenia umowy WTO o ułatwieniach w handlu; podkreśla znaczenie aktywności Głównego Urzędu Celnego we wdrażaniu umowy o ułatwieniach w handlu i wzywa Komisję do wspierania Kuby w tym procesie;

18. z zadowoleniem przyjmuje prowadzony obecnie w ramach PDCA dialog dotyczący praw człowieka oraz odniesienie do społeczeństwa obywatelskiego jako jednego z uznanych podmiotów współpracy, zainicjowany w 2015 r. jeszcze przed podpisaniem umowy, jednak stanowczo wzywa do większego udziału społeczeństwa obywatelskiego; wzywa Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych do ustalenia jasnych punktów odniesienia w celu monitorowania wdrażania zobowiązań dotyczących praw człowieka zawartych w PDCA; wzywa Kubę, by zapewniła opracowanie przejrzystego i wiążącego harmonogramu działań na rzecz praw człowieka, praw środowiskowych i praw pracowniczych, którego głównym celem powinna być ochrona praw człowieka, rozszerzenie i poprawa praw działaczy związkowych oraz ochrona środowiska; przypomina, że wraz z początkiem tymczasowego stosowania PDCA Kuba po raz pierwszy rozpocznie współpracę w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka; wzywa UE do poczynienia dalszego postępu w dziedzinie praw człowieka we wszystkich obszarach współpracy z Kubą, zgodnie z celami politycznymi wyznaczonymi w strategii „Handel z korzyścią dla wszystkich”;
19. wzywa również europejskie przedsiębiorstwa prowadzące działalność na Kubie – szczególnie te, które otrzymują kredyty lub inną publiczną pomoc finansową – do stosowania tych samych norm pracy i standardów etycznych, jakie obowiązują w ich państwie pochodzenia;
20. podkreśla, że w PDCA znalazło się postanowienie mówiące o zawieszeniu umowy w przypadku naruszenia postanowień dotyczących praw człowieka, podobnie jak we wszystkich umowach zawieranych między UE i krajami trzecimi.

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU OPINII
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	30.5.2017
Wynik głosowania końcowego	+: 29 -: 2 0: 3
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Tiziana Beghin, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Santiago Fisas Ayxelà, Christofer Fjellner, Karoline Graswander-Hainz, Heidi Hautala, Yannick Jadot, Bernd Lange, David Martin, Emmanuel Maurel, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Franz Obermayr, Artis Pabriks, Franck Proust, Viviane Reding, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Hannu Takkula
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Reimer Böge, Dita Charanzová, Edouard Ferrand, Agnes Jongerius, Sajjad Karim, Seán Kelly, Fernando Ruas, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Ramon Tremosa i Balcells, Jarosław Wałęsa

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W KOMISJI OPINIODAWCZEJ W FORMIE
GŁOSOWANIA IMIENNEGO**

29	+
ALDE	Dita Charanzová, Hannu Takkula, Marietje Schaake, Ramon Tremosa i Balcells
ECR	David Campbell Bannerman, Joachim Starbatty
EFDD	Tiziana Beghin
PPE	Adam Szejnfeld, Artis Pabriks, Christofer Fjellner, Daniel Caspary, Fernando Ruas, Franck Proust, Jarosław Wałęsa, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Reimer Böge, Santiago Fisas Ayxelà, Seán Kelly, Viviane Reding
S&D	Agnes Jongerius, Bernd Lange, David Martin, Emmanuel Maurel, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Joachim Schuster, Karoline Graswander-Hainz, Sorin Moisă
VERTS/ALE	Heidi Hautala, Yannick Jadot

2	-
GUE/NGL	Anne-Marie Mineur, Helmut Scholz

3	0
ECR	Sajjad Karim
ENF	Edouard Ferrand, Franz Obermayr

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się